

Ay Linux 2017.04 Sürüm Notları

Uzun yıllardır Linux kullanıcısıyım. (1997’de tanıştım) Bir işletim sisteminden beklentilerim kolay kullanılır olması, kodla, komutla fazla uğraşmadan işlerimi yapmak ve Türkçe desteği ve bolca uygulama bulabilme...

Ancak nedense bu aradıklarımdan biri ya da bir kaç hep eksik kaldı ve aradığımı bir türlü bulamadım.

Önce kullanacağım Linux sürümüne karar vermem gerekiyordu. Birçok linux sürümünü denedim ancak hepsinde bir şeyler eksik kalıyordu. Redhat, Mandriva, Suse, Fedora ve bu sistemleri taban olarak kullanan diğer dağıtımlar, Debian, Ubuntu, Mint, vb DEB paketini kullanan birçok dağıtım ve Türkçe ihtiyacımı karşılar ümidiyle Gelecek Linux, Turkix, Pardus, Pisi Linux gibi birçok sürümü denedim bunlar içerisinde beklentilerime bir nebze olsun Linux Mint cevap vermişti ancak yine de bir şeyler eksikti. Kısa bir süre BSD denemelerim ve Gentoo ile boğuşmalarım oldu.☺ Uzun Arch Linux kurma çalışmaları sonunda Pacman ve Aur benim uygulama yönündeki ihtiyacımı karşılıyordu ancak bir işletim sistemini kurmak bu kadar zor olmamalıydı. Saatlerce uğraşıyorsunuz ve karşınıza boş bir komut satırı çıkıyor. Daha sonra Arch kurulumunu kolaylaştıran araçlar çıkınca Arch Linux’un benim ihtiyaçlarımı karşılayacak işletim sistemi olduğuna karar verdim. Artık masaüstüne karar vermem gerekiyordu. XFCE estetik açıdan yetersiz kalıyordu. KDE gereksiz dolulukta hantal bir masaüstüydü. Gnomeye nedense hiç ısınamadım. LXDE, Mate derken Cinnamon son dönemlerde estetik ve kararlılık açısından oldukça gelişti. Bu nedenle Cinnamon masaüstünde karar kıldım. (Deepin’de fena değil)

Arch-Cinnamon kullanacaktım ancak bunu nasıl yapacaktım. Arch kurup üzerine Cinnamon kurmak "Kurulumun Kolay olması kriterine uymuyordu. Bridge, Manjaro, Archbang gibi arch tabanlı sistemleri kurup sonradan pacman ile cinnamon kurabilirdim ancak bu da gereksiz birçok programla dolu hantal bir işletim sistemine sebep oluyordu ve sadelik kriterlerime uymuyordu. Manjaro’nun ve Antergos’un Cinnamon masaüstü ile gelen sürümlerini denedim orda da varsayılan programlar bana hitap etmiyordu. Derken Archman gündeme geldi ve Arch tabanlı yerli bir işletim benim birçok kriterime uyabilirdi. Ancak Archman XFCE masaüstü kullanıyordu ve Global işletim sistemi olmak gibi daha büyük planları vardı. Sonraki sürümlerde KDE düşünülmüyordu. Cinnamon ile ilgili bir planlama yoktu. Zaten olsa da farklı masaüstleri desteklendiğinde Cinnamon için yeterince destek olmayabilirdi.

Archman'ında beklentilerime cevap vermeyeceğine kanaat getirince neden bunu başkalarından bekliyorum ki kendi kriterlerime uyan sistemi kendim yapmalıyım diyerek çalışmalara başladım ve Ay Linux fikri ortaya çıktı. Arch tabanlı, Cinnamon masaüstü kullanan gereksiz uygulamalar olmayan, son kullanıcıya hitap eden ve en önemlisi de Türkçe desteği önceleyen bir işletim sistemine cevap vermeyi hedefledim...

Bunun için 2017 yılının Şubat ayı sonlarında, Son kullanıcıya linuxu sevdirecek, her yaşta ve her bilgi düzeyindeki bilgisayar kullanıcılarının kolayca kurup kullanabileceği (Bu nedenle sloganımız “Ay Linux Ailenizin Linux’u”) görselliği ön planda tutan ve kullanıcının karşısına Türkçe dışında bir ara yüzle karşılaşmayacağı bir işletim sistemi hazırlamaya karar verdim.

15 Mart 2017 tarihinde Ay Linux 2017.03 sürümünü çıkardım. (30 Mart itibari ile üzerinden 15 gün geçmiş ve 24 kişi indirmiş olmasına rağmen olumlu veya olumsuz herhangi geri bildirim gelmedi.)

İlk sürümden sonra gördüğüm eksiklikler ve ihtiyaç duyulan yenilikler için geceli gündüzlü her gün yaklaşık 15 saat çalışarak yeni sürümü hazırladım. Önceki sürümden bu yana yapılan değişiklikler aşağıda özetlenmiştir.

1-Calamares yeniden tasarlanarak farklı ara yüz kullanıldı. Boot Yönetici modülü eklendi. (Henüz kodlama yapılmadığından aktif değil.)

2-Refind-EFI ve Clover Açılış yöneticileri yeniden derlenerek Çalışan sürümde ve kurulu sürümde aktif hale getirildi. RefindEfi'nin varsayılan açılış yöneticisi olması için kurulumdan sonra uçbirim çalıştırılarak “ **sudo refind-install** “ komutu verilmesi yeterli. Calamares üzerinde kodlama tamamlandığında buna gerek kalmayacak.

3-Açılış kısmında kayan yazılar Türkçeleştirildi. (Görsel açıdan estetik hale getirmek için çalışmalar devam ediyor.)

4-Cinnamon tema üzerinde oynamalar yapılarak simgeler, renkler vb değişiklikler yapıldı. (Abartıya kaçmış olabilirim.)

5-Kullanıcılar için gerekli ana programlara yer verildi, gereksiz program eklenmedi. İhtiyaçlara göre Pamac kullanılarak yüklenebilir.

6- Türkiye’de MS Ofis kullanıcılarının çok oluşu ve MS Ofis ile hazırlanan belgelerin Libre Ofis ile zaman zaman uyumsuz olmasından dolayı MS Ofis ile daha uyumlu olan WPS Ofis tercih edildi. %85 oranında Türkçe olan WPS Ofisin Kelime İşlemcisi %100’e yakın Türkçeleştirildi. (Çeviri hataları bildirilirse sonraki sürümde düzeltilecektir.) Hesap Tablosu ve Sunu Hazırlayıcının da %100 Türkçeleştirilmesi planlanmaktadır.

7-Ay Linux için özel hazırlanmış uygulamalar için uygulama isimlerinin başına “ay-“ eklenerek derlendi ve kendi depomuza yüklendi. Uygulamalarda değişiklik olması halinde depodan güncellenebilir.

8-Ay Linux yuvarlanan sürüm olduğundan yeni sürümler çıktığında yeniden kurmadan sadece güncelleme ile yeni sürüme geçmiş olacaksınız.

9-Ay Linux, Arch Linux ile %100 uyumludur. Arch Linux ile ilgili duyacağınız tüm olumlu özelliklere sahiptir. Arch Linux için söylenen kurulum zorluğu ve Son kullanıcıya hitap etmemesi gibi olumsuz durumlar Ay Linux için geçerli değildir.

10-Ay Linux’un 2017.04 sürümü tamamen Ay Linux 2017.03 üzerinde hazırlanmış, Xed, Gimp, Pinta, QT Creator, Uçbirim gibi uygulamalar çokca kullanılmıştır.

Testler Lenovo Dizüstü bilgisayarda ve Asus Masaüstü bilgisayarda yapılmıştır. (Her iki bilgisayarda da EFI bölüm vardır.)

Görülen eksikliklerin çözüm önerileri ile birlikte belirtilmesi halinde giderilmeye çalışılacaktır.

Sonraki sürümler Türkçeleştirme çalışmaları ve güncellemeleri içerecektir.

MEB bilgisayarlarında kullanılmak üzere gerekli yazılımların hazır geldiği bir sürüm ya da ek uygulamalar planlamaktayım.